

1

زنجیرا جهڙنا قوربانی
Eid al-Adha series

RULES OF SACRIFICE AND ITS BURIAL

تہ حکامیت قوربانی و سہرژیکرنا وی

نامادہ کرن

محمد بن سلیمان المہنا

وہرگیران

بیٹکس اسماعیل عمر

ٲه حكامٲت قوربانٲ و سه رزٲكرنا وٲ

ٲاماده كرن

محمد بن سلٲمان المهنٲا

وه رگٲران

بٲكه س ا؁ماعٲل عمر

مركه فت

www.mzgaft.com

زنجیرا جهڙا قورباني

ٿاماده ڪرن: محمد بن سليمان المهننا

وه رگيران: بيڪه س اسماعيل عمر

ديزائنا نافه روڪي: سايتي مزگهفت

ديزائنا بهرگي: زيگر سيتهي

هڙمارا زنجيري: (1)

ڙ بهر هه ميئن: سايتي مزگهفت www.mzgaft.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

* پيناسا قورباني:

ٺهه يا دهيتت سه رڙيڪرن ڙ (بهيمه الأنعام) ٺانڪو ڙ پهز و چيل و
 حيشتر وهڪي خو نيزيڪر نهڪ بو خودي تعاليٰ. يا هاتييه ناڻڪرن
 ب (الأضحية) چونڪي مروف پترييا جاران وي ل دهمي پشتي
 دمرڪه فتنا روڙي ڪو ديڙني "ضحى" سه رڙيڪه ن. و ٺه و ڙ دروشم
 و رپوره سميت ٺيسلامى يه، يا هاتييه دانان ب پهرتوڪا خودي و
 ب سوننه تا پيغه مبهري ﷺ و ٺيڪدهنگيا موسلمانان، و به لگه
 لسهر ٺي چهندي د زور و بهرنياسن.

* حوڪمي وي:

سه بارهت دروست بونا وي ٺه و تشتهڪي دروسته و جهي
 ٺيڪدهنگيا زاناي يه، بهلي جياوازييا زاناي يا د وي چهندي دا
 ٺهري ڪا دانا وي خير و سوننه ته يان واجبه:

۱- جمهوري فقهزانا (و ٺه و هر سي پيشه وانه ڙبلي ٺه بو
 حه نيغه يي) ڪو ٺه و سوننه ته ڪا - موٺه ڪه ده - ٺانڪو زيده پشت
 راستي يا لسهر هاتييه ڪرن.

۲- و پیشه وایي بهر که تی "أبو حنیفة" خودی دلوقانی پی بهت یی چویی بو وی چه ندی کو نه و واجبه، ههروه سائو ریوایه ته که ژ ئیمام (أحمد بن حنبل) و شیخ الإسلام (ابن تیمیة) نه ف بوچوونه دروست یا دهیناتی.

شیخ (محمد بن صالح العثیمین) دبیزیت: گوتنا دبیزیت واجبه پتر یا دیاره ژ یا دبیزیت نه واجبه، بهلی پا ب مهرجه کی یی کو شیان لسهر هه بیت، بهلی نه و که سی شییان نه بیت، یی بهس نه رزاقی خیزانا خو هه بیت یان که سانیین دهیندار، نه فه لسهر وی پیدقی و فه نینه بهلکی یی دهیندار پیدقییه بهری قوربانی نه و دهینی خو بدت.

بهلی دبیت یا دروست نه وه گوتنا جمهوری فقهزانیه کو نه و خیر و سوننه ته نه کو واجبه ژ بهر فهرموده یا دهیکا سه له مه خودی ژی رازی بیت ژ پیغه مبهری ﷺ فه دگوهیزیت: " إِذَا دَخَلَ الْعَشْرُ وَأَرَادَ أَحَدُكُمْ أَنْ يُضْحِيَ، فَلَا يَمَسُّ مِنْ شَعْرِهِ وَلَا بَشْرِهِ شَيْئًا ". ئانکو: نه گهر ده هک هاتن و ئیک ژه وه قیا قوربانه کی بدت بلا چ تشتان ژ پرچ و له شی خو (ئانکو پرچ و می عوره تی و یی بنکه فش و نینوکین خو ژیفه نه که ت).

(مسلم) څه دگوهیزیت ژ گوتنا وی دهیته زانین ده می دبیزیت نه گهر ده هک هاتن و ئیک ژه وه څیا قوربانه کی بدهت ئاماژه به بو وی چهندي کو نه څه تشته که دزقریت بو حه سکرن و څیانا که سه کی نه کو بو فه رمانه کا څه بری.

وههروه سا یا کو دبیته به لگه لسه ر نه و اجبوونی نه وه یا هاتییه څه گوهاستن ژ أبو بکر الصدیق و عمر بن الخطاب خودی ژ وان رازی بیت، نه وان هنده ک جاران سه رژی کرنا قوربانن دهیلاتن ژ که ربین هندي نه کو چاقلی کرنا وان بهیته کرن (ئانکو دبیزن نه گهر نه واجب با پابوچی نه بوبکر و عومهری چ جاران نه هیلايه).⁽¹⁾

(1) أخرجه البيهقي و صححه الألباني

ته ری قوربان پیش کی قه دهینه دان؟

د بنیاتی دا ته وه قوربان پیش ساخان قه بهیته دان کا چه وا پیغه مبهری ﷺ قوربان پیش خو و خیزانا خو قه داییه.

یا پیش مریانقه دهیته دان ته و دیته چند به شهک:

۱- ته و قوربانی پیش خو و خیزانا خو قه بدهت نیازا وی ته و بیت چ یین ساخ بن یان مری بن و ته قه دروسته، چونکی پیغه مبهری ﷺ پیش خو قه قوربان یی دای و پیش خیزانا خو قه و خیزانا وی ساخ و مریا بخو قه دگریت وه کی خدیجایی خودی ژئی رازی بیت.

۲- ته و قوربانی پیش مریانقه بدهت، وه کی بجهئینانا وه سییه تین وان، ته قه مافه کی واجبه و چ لسهر وی نینه یی قوربانی ددهت، و بنه مایی قی کاری بو خودانی وه سییه تی دزقریت له وما ته قه به شه ناکه قیته د بن قی دابه شکرنی قه.

۳- ته و قوربانی پیش هندهک مریین سه ربه خو بدهت وه کی بابی و دهیکی و باپیری و یین وه کی وان و ته قه ته گهر وی ژ دهف خو پیشکیشی وان کر، دی خیر گه هیته وان ب ئانه هییا خودی.

به لی یا با شتر و هیژا تر بو مروقی موسلمان نه وه ئه و ل دویف
 سوننه تا پیغه مبهری ﷺ بچیت و پیغه مبهری پیش خو و خیزانا
 خو قه یی دایی و چ مری لسه ر ده ستنیشان نه کرینه هر چهنده
 چهن دین خوشنقییین وی و هه قالین وی یین مرین وه کی (حمزة
 بن عبدالمطلب) نه قه مامی وی بوو و (جعفر بن ابي طالب) نه قه
 کورئ مامی وی بوو.

مه رجین دروستبونا قوربانی و نهو شهش مهرجن:

۱ - دقیت ژ "بهیمة الأنعام" بیت کو دبیته حیشتتر و چیل و پهز و به لگه گوتنا خودی یه: {وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ} [سورة الحج: 34]

ئانکو: بۆ هه ر ئوممه ته کا بوری ژ یا خودان باوه ران مه شریعه ته ک بۆ فه کوشتنا قوربانان دانایه؛ کو نه و ناخی خودی لسهر بینن وی ده می نه و وان گیانه وه ران فه دکوژن بین خودی کرینه رزقی، وان و دا نه و سوپاسیا وی بکه ن.

۲ - دقیت بگه هیته ژیی ب کیرهاتی، نه و ژ ی پینچ سال بۆ حیشتتری و دوو سال بۆ چیل و ساله ک بۆ په زی و هه ر ئیکی ژقان دخی ژیی هه نی دا دبیزنی (ثنیاً) ئانکو: حیشتتری پینچ سال تمام کربیت بۆ ژیی شهش سالی چوو بیت، و چیل دوو سال تمام کربن و هوسا، و دروسته نه و ببیته قوربان، یا ساله ک تمام کری ژ بزنی و یا شهش هه یف تمام کرین ژمیهی و په زی.

۳ - دقيقت يا ساخلم بيت ڙ هر ڪيما سيبه ڪا (عه به ڪا) بيته ريگر
بو دروستبينا وي ٿو ڙي چوار ڪيما سي نه:

❁ يا بچاهه ڪي ڪوره بيت ڪوره بينه ڪا لي ديار.

❁ يا نه ساخ بيت، نه ساخيه ڪا لي ديار.

❁ يا لهنگي بيت ده مي بريڙه دچيت لهنگينه ڪا لي ديار.

❁ يا زيده لاواز، و بي خير، و ههستي خاف بيت.

ٿه ڙهر پاشقه ليدانا پيغه مبهري ﷺ ڙ چوار جوران (يا لهنگي
بيت ٿانڪو خواريا په راسيا وي يا ديار بيت و يا ب چاهه ڪي
ڪوره بيت، ڪوره به ڪا لي ديار و يا نه ساخ بيت ڪو نه ساخيه ڪا لي
ديار، و يا لاواز و خاف بيت ڪو مه ڙي دهه ستيين وي دا نه بيت).

۴ - دقيقت ٿو قوربان مولڪ يان مالي وي ڪه سي بيت.

۵ - دقيقت مافي چ ڪه سان پيڙه نه هاتبيته گريدان وهڪي هاتبيته
رههينه ڪرن.

۶ - دم: ده مي وي پشتي ٿه نجامدانا نقيڙا جهڙني هه تا روڙ ٿاڦا
بوونا دوماهيه ڙ روڙين جهڙا قورباني ڪو دبيڙني (أيام التشریق)،
و روڙ ٿاڦوونا دوماهيه دبيته ۱۳ هه يقا ذي الحجة.

ژ لایې کي څه قوربان بهیته دان ته و دئ لسهر راپیت

نه گهر زه لاما کی په زه کی بتنی پېش خو و خیزانا خو څه دا، نه و پېش ویځه و پېش خیزانا ویځه هاته دان و یا دروسته و مه به ست ژ خیزانی نه وه یین نه و خودان کرنا وان رادبیت و قویت و مه زاختنی بو وان په یدا دکت، ژ زاروک و هه څزین و که سوکاران.

چ ژ قوربانی دهیته خوارن و به لاقه کرن

یا بهرنیاس لدهف زانایا قوربان بو سی به شان بهیته دابه شکرن:

❁ به شه کی بکه ته بو خوارنی.

❁ به شه کی بکه ته بو دیاریی

❁ به شه کی بکه ته بو خیری.

ودبیت به لکه لسهر فی چه ندی نه څه بیت گوتنا خودی ته بالا:
 { ... فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ } [سورة الحج: 28] ټانکو:
 څیجا هوین ژ وی قوربانی بخون و هنده کی ژی بده نه وی فه قیری
 زیده فه قیر.

و گوتنا خودی تعالی { ... وَأَطِعُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاَهَا
 لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ } [سورة الحج: 36] ټانکو و بلا هنده کی ژی

بده ته وی هه ژاری یی ژ رازه مه ندیا خو خواستنی ناکهت و وی هه ژاری ژی یی ژ نه چاری خواستنی دکهت.

القانع: نه و هه ژاری ره زیله کو خواستنی ناکهت ژ پاقرییا خو.

المعتر: نه و هه ژاری بهر چاقه بو یی بقیته هاریکارییا وی بکهتن، بهلی نه و بخو داخواز ناکهت.

و یا هاتی لدهف (بوخاری) فهرمووده کا پالقه دای ژ پیغه مبهری ﷺ سه بارهت گوشتی قوربانی ده می دبیتیت: "کلوا و اطعموا و ادخروا" نانکو: هوین ژی بخون و ژی بدن بو خواری و په یفا ژی بدن خواری، دیاریی و سه دهقی ژی بخو قه دگریت.

نه قه نه و یا بهرنیاس لدهف نه هلی زانینی، و نه قه گوته کا دروسته یا هاتییه و ومرگرتن ژ به لگه یان، بهلی لدهمه کی وه کی نوکه کو خیر و رزق گه له ک مشه بوویه، نه ز دبینم ل نه قان باژیرین هوسا بلا پشکا هه ژاران پتر بیت، چونکی زه نگین دبیت هه می روژین سالی گوشتی دبینیت، بهلی هه ژار نابینیت، نه و نه بیت ژ سه دهقه یین موسلمانان ل روژین جه ژنا قوربانی.

خو دانا پاش و دویرکن ژ برین و قوساندنا می و تشتین هوسا بو یی بقیّت قوربانئ بدهت

یا هاتی ژ فەر مووده یا دهیکا سه له مه یی خودی ژئی رازی بیت د پهرتوکا صحیح مسلم دا پیغه مبهری ﷺ گوتییی: "إِذَا دَخَلْتَ الْعَشْرَ وَأَرَادَ أَحَدٌ مِنْكُمْ أَنْ يُصْحِيَ، فَلْيَمْسِكْ عَن شَعْرِهِ وَأُظْفَارِهِ".

و بشیوه کی دی ژئی هاتییه گوتن: "فَلَا يَمَسُّ مِنْ شَعْرِهِ وَلَا بَشْرِهِ شَيْئًا". ئانکو: ئەگەر دههک هاتن و ئیک ژ ههوه قیا قوربانه کی، بدهت بلا ئەو خو راکریت ژ قوساندنا می (ئانکو پرچا سه ری و میین عه وره تی و بیین بن که فشا و نینو کین ده ست و پیین خو) و بشیوه کی دی ژئی هاتییه گوتن: بلا چ تشتان ژ پرچ و له شی خو ژئیقه نه که ت. و دبیت مه به ست پی ئەو بیت به شداری کرنه دگهل وان بیین چوینه حه جی، و ئیحرامیت خو گریداین د هیلانا هندهک خوشیان.

ئەفه بو یی بقیّت قوربانئ بدهت یان پاره داینه ئیکئی و کرییه وه کیل، به لی بیین پیش وانقه دهیته دان وه کی هه ژزینی و زاروکی ئەو نا که قنه د بن قی چه ندی دا.

قوربانیدان یان سهرژیکرن

✽ مهرجین وی:

- ۱- ئینانا ئینییه تی کو نه قه قوربانه بو خودی.
 - ۲- دقیت سهرژیکه ری قوربانن یی ب عاقل بیت.
 - ۳- دقیت یی موسلمان بیت یان خودانی کیتابی بیت.
 - ۴- نابیت تیدا چ هه فیشک دگهله خودی بهیته چیکرن.
 - ۵- نابیت ناخی چ که سا ژبلی خودی لسهر بهیته دان.
 - ۶- دقیت ناخی خودی لسهر بهیته دان، بیژیت: بسم الله.
- نه گهر ژبیر کر نه و ناخی خودی تعالی لسهر بینیت هندهک زانا یا گوتی نه و قوربانه یی دروست نینه و پیدقییه چ ژئ نه هیته خوارن. و کومه له کا زانا یا گوتی: به لکی نه و قوربانه یی دروسته و خوارنا وی ژئ یا دروسته چونکی چونکی یی ژبیر کری ژقه ستا وهنه کریه. و من گوهل شیخی خو (عبدالعزیز بن باز) بویه خودی ژئ رازی بیت گوتیه یی ژبیر بکه ت ناخی خودی لسهر بینیت قوربانن وی یی دروسته، بهروفاژی یی ژقه ستا ناخی خودی لسهر نه ئینیت هینگگی قوربانن وی نه یی دروسته.

۷ - ئەو قوربانن دھیتە سه رژی کرن ل وی راستا ستوی کو خوین ژن بھیت، ژبەر یا هاتی دفرموده یا (متفق علیه) ئانکو یا (بوخاری و مسلم) قه دگوھیزن کو پیغه مبه ر ﷺ دبیزیت: "ما أنهر الدم و ذکر اسم الله عليه فكلوا" ئانکو: یا خوین ژن دھیتە رشتن و ناقن خودن لسه ر دھیتە گوتن هوین ژن بخون.

و رشتنا خوینن چیدبیت لدهمی ههردوو (الودجین) دھینه برین ئەوین لبن ستوین قوربانن کو دوو دهمارین ستویرن ل دهوروبه برین ستوین، و دهمی بوریا هه فکی دھیتە برین و ئەو جهن هه ناسه کیشانن و ریکا خوارنن یه کو جهن هه ناسه کیشانن و بوریا خوارنن یه، دا خوین هه می ژ ویرن بدمرکه فیت.

ژ توره و ئادایین سه رژی کرنا قوربانی

و خیر و سوننه ته لدهمی سه رژی کرنی بهری قوربانی بهیته و مرگیان بو روتگه هی (قیبلی) و لسه رقی چهندی چهن دین شینوار یین هین ژ پیشیین دهستیکی، ئانکو ژ هه قالین پیغمبهری ﷺ، و ژ وان شینواران کو ئه قه کاری (عبدالله ی کوری عومه ری) یه.⁽¹⁾

و ژ وان هاتییه قه گواستن کو وان ب تشته کی نه باش (مه کروه) دزانی نه و قوربانی هاتبا سه رژی کرن و نه هاتبیه و مرگیان بو روتگه هی.⁽²⁾

و دقیت قه نجی و باشی دگه ل قوربانی بهیته کرن ژ بهر وی فرموده یا دبیزیت: " اللّٰهَ کَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ، فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذَّبْحَةَ " ئانکو: خودی قه نجی و باشی یا لسه ر هه تشته کی نقیسی و واجب کری قیجا نه گهر هه وه قه کوشتن، کر وی ب قه نجی بکن، و نه گهر هه وه کوشتن کر وی ب قه نجی بکن.⁽³⁾

(1) أخرجه مالک في الموطأ.

(2) أخرجه عبدالرزاق بإسناد صحيح

(3) أخرجه مسلم

ههروه سا (الطبرانی) فهرمووده کی دهر دئی خیت ژ (عبدالله یی کورئ عباسی) خودئ ژ وان رازی بیت: گوت پیغه مبه ر ﷺ د بهر زه لامه کی را بوری ئه وی پییه کی خو یی داناتیه لسهر لایه کی په زی، و یی ساتورا خو خوش دکه ت، و ئه و په زه یی به ری خو دده تی ئینا پیغه مبه ری گوتی: دی بلا به ری نوکه ته وه کر یا ئانکو به ری نوکه ته ساتورا خو خوش کر یا) ما ته دقیت وی تژی جارن بکوژی (!؟).⁽¹⁾

و (أحمد بن حنبل) فهرمووده کی دهر دئی خیت کو زه لامه کی گوت: ئه ی پیغه مبه ری خودئ ده می ئه ز په زی سه رژی دکم ئه ز دلوقانیی پی دبه م، ئینا پیغه مبه ری ﷺ گوتی: "وَالشَّاءُ إِنْ رَحِمْتَهَا رَحِمَكَ اللَّهُ" ئانکو: و ئه و په زی تو دلوقانیی پی دبه ی، خودئ ژ ی دی ژ به ر قی چه ندی دلوقانیی بته به ت.⁽²⁾

و خیر و سوننه ته دگهل "بسم الله" تو ته کبیری بیژی ئانکو گوتنا (الله أكبر) ژ به ر وی فهرمووده یا لده ف (بوخاری) هاتی ژ (أنس بن مالك) خودئ ژ ی رازی بیت کو پیغه مبه ری ﷺ دوو به رانیی (أملح) ئانکو ره نگی وان ره ش و سپی و ئه گهر ره نگی سپی تییدا

(1) صححه الألبانی

(2) صححه الألبانی

پتربیت دبیژنی (أملح)، و ب شاخ ب دهستی خو سه رژی کرن، و ناڅی خودی و ته کبیر لسه ر ئینا. گوت "بسم الله"، "الله اکبر".

و خیر و سوننه ته ئه و دو عایین قه بویلکرنی بکه تن، ژبه ر
 فه رموده یا دهیکا مه عایشایی ئه و لدهف ئیمام (مسلم) هاتی کو
 پیغه مبهری ﷺ، فه رمان ب ئینانا دوو بهر انیت بشاخ کرن، لسه ر
 قاپین رهش، دچیت و لسه ر چوکین رهش دروینیت، و ب چاقین
 ده ور بهر ره شاتی دبینیت ئانکو (قاپ و چوک و بهر چاڅکین وی
 درهش بون) پاش گوته عایشایی رابه ساتوری، بینه و پاش گوته
 ب بهر هکی خوش بکه، پاش بهران دریژ کر، پاش گوت (بسم الله)،
 خودایی من (یا الله) تو ژ موحمه دی قه بویل بکه و ژ مالا
 موحه ممه دی و ئوممه تا موحمه دی، پاش کره قوربان).

ههروه سا نابیت یا دروست نینه تو تشته کی ژ قوربانی بدهیه
 قه سابی وهکی بهایی وی، ژبه ر وی فه رموده یا د هه ر دوو
 په رتوو کین دروست دا هاتی (صحیح البخاری - صحیح مسلم) کو
 پیغه مبهری ﷺ نه هیا ژ څی چه ندی کری، و ئه م ژ څی چه ندی بیین
 داینه پاش.

والحمد لله رب العالمین و صلی الله وسلم
علی نبینا محمد و علی آله و صحبه أجمعین

ناقہ پروک

- ٿهري قوربان پيش ڪي ڦه دهينه دان؟..... 6
- مهرجين دروستبونا قوربانی و ٿه و شه ش مهرجن:..... 8
- ڙ لايي ڪي ڦه قوربان بهيته دان ٿه و دي لسهر پاييت..... 10
- چ ڙ قوربانی دهيته خوارن و به لاقه ڪرن..... 10
- خو دانا پاش و دويرڪرن ڙ برين و قوساندا مي و تشتين هوسا بو يي بڻيت
قوربانی بدهت..... 12
- قوربانيدان يان سه رڙيڪرن..... 13
- ڙ توره و ٿادايين سه رڙيڪرنا قوربانی..... 15

مزگفت

www.mzgaft.com